

..../2011. (...) BM rendelet

a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 47. §-a (2) bekezdésének 11. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § q) pontjában, valamint 39. § (5) bekezdés c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §

A hivatásos, az önkormányzati, és a létesítményi tűzoltóság, (a továbbiakban együtt: tűzoltóság), továbbá a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, valamint azon önkéntes tűzoltó egyesület, amely alapszabályában vállalta a tűzoltási és a műszaki mentési tevékenységet, és a működési terület szerinti hivatásos tűzoltósággal együttműködési megállapodást kötött, tűzoltási és műszaki mentési feladatát e rendelet szerint hajtja végre.

2. §

A munkavédelmi tevékenység szakmai felügyeletét a katasztrófavédelmi kirendeltség, a hivatásos és az önkormányzati tűzoltóság tekintetében a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, a fővárosban a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: KI) útján, más hivatásos katasztrófavédelmi szerv tekintetében pedig közvetlenül az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: OKF) látja el.

3. §

(1) A tűzoltás és műszaki mentés szabályain a tűzoltás és a műszaki mentés irányításának, szervezésének, vezetésének, előkészítésének és végrehajtásának szabályait, valamint a beavatkozásban részt vevők kötelességeit és jogait kell érteni.

(2) E rendeletben foglaltakat a körülményeknek megfelelő sorrendben, vagy szükség szerint párhuzamosan kell végrehajtani.

(3) A paksi atomerőmű területén keletkezett tüzesetek, műszaki mentést igénylő esetek során e rendeletben foglaltaktól és a jelentési, adatszolgáltatási és egyéb intézkedési rendtől a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének (a továbbiakban: főigazgató) javaslata alapján, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter jóváhagyása esetén, az annak megfelelő mértékben, el lehet térni.

(4) A tűzoltóság a tudomására jutott tüzesethez és a műszaki mentést igénylő esetekhez – a már eloltott és utólagosan bejelentett tüzesetek kivételével – biztosítja a feladat végrehajtásához rendelkezésre álló és szükséges erők, eszközök kirendelését, a helyszínrre haladéktalanul kivonul, az életveszélyt elhárítja, a tűz továbbterjedését megakadályozza, a tüzet szakszerűen eloltja, a műszaki mentést elvégzi és a tűzvizsgálati cselekmény elvégzése érdekében szükséges feladatokat végrehajtja. A tűzoltóság a tudomására jutott utólagosan bejelentett és eloltott tüzeset helyszínén – amennyiben a bekövetkezett tüzeset eloltása és a tudomásra jutás közötti időszak a 2 órát nem haladta meg – intézkedik a helyszín biztosítása, és a szükséges tűzvizsgálati cselekmény elvégzése érdekében.

4. §

Ahol a rendelet tűzoltásvezetőt említ, ott műszaki mentés esetén a mentésvezető beosztását kell érteni.

II. Fejezet

A tűzoltás szabályai

1. A tűzoltás vezetése és szervezete

5. §

(1) A tűzoltás szervezetét a tűzoltásvezető vezeti.

(2) A tűzoltási szervezet a tűz oltásával kapcsolatos feladatok végrehajtása érdekében a tűzoltóság tagjaiból létrehozott vezetőkből és végrehajtókból áll. A tűzoltási szervezetbe – a feladatok jellegétől függően – más szervezetek és személyek is bevonhatók, akiket a helyszínen lévő vezetőjükön keresztül a tűzoltásvezető irányít.

6. §

(1) A tűzoltásvezető (a továbbiakban: TV) az alábbi beosztásokat szervezheti:

- a)* tűzoltásvezető-helyettes (a továbbiakban: TVH),
- b)* háttérparancsnok (a továbbiakban: H),
- c)* háttérparancsnok-helyettes (a továbbiakban: HH),
- d)* törzstiszt (a továbbiakban: TT),
- e)* szakaszparancsnok (a továbbiakban: SZ),
- f)* rajparancsnok (a továbbiakban: R),
- g)* mentési csoport parancsnok (a továbbiakban: M),
- h)* összekötő (a továbbiakban: Ö),
- i)* eligazító (a továbbiakban: E),
- j)* biztonsági tiszt (a továbbiakban: BT).

(2) A tűzoltásvezető az (1) bekezdésben felsorolt beosztásra egy időben több, vagy más – általa szükségesnek ítélt és (1) bekezdésben meg nem határozott – beosztást is szervezhet.

7. §

A tűzoltásban résztvevők vezetése, irányítása a következő módon történhet:

- a) alapirányítással, ha a beavatkozó erőket a tűzoltásvezető egyedül irányítja,
- b) csoportirányítással, ha a tűzoltásban résztvevő erőket csak megosztva, a beavatkozás hátterének biztosításával lehet irányítani,
- c) vezetési törzssel, ha az esemény nagysága, bonyolultsága, a helyszín tagoltsága, a beavatkozó erők létszáma, illetőleg egyéb körülmények a feladatok szélesebb körű megosztását indokolják.

2. A tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosultak köre

8. §

Tűzoltásvezetői feladatokat az alábbi szolgálati beosztásban szolgálatot ellátó személyek láthatnak el:

- a) a létesítményi tűzoltóság
  - aa) rajparancsnoka,
  - ab) szolgálat-(egység-) parancsnoka (vezetője),
  - ac) tűzoltási szakterület vezetője,
  - ad) parancsnok-helyettese,
  - ae) parancsnoka;
- b) az önkormányzati tűzoltóság
  - ba) rajparancsnoka,
  - bb) parancsnok-helyettese,
  - bc) parancsnoka;
- c) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek tekintetében a főigazgató által meghatározott személyek.

9. §

A tűzoltásvezetői feladatokat csak a külön jogszabályban meghatározott megfelelő iskolai végzettséggel, érvényes foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálattal lehet ellátni.

3. A kivonulás rendje

10. §

Riasztás elrendelésekor legalább egy, a 8. §-ban felsorolt beosztást betöltő személy, az eset jellegének megfelelő, rendelkezésre álló készenléti szer és az oda beosztott állomány köteles vonulni.

11. §

Az államhatáron túli kivonulás

- a) az országok által megkötött együttműködési megállapodásokban meghatározott esetekben, feltételekkel és övezeten belül, a kölcsönös segítségnyújtás elve alapján, a helyi hatóságok (rendőrség) azonnali értesítésével, és
- b) az országhatár átlépését követően, a fogadó, vagy tranzitország szabályai szerint megkülönböztető fény-, és hangjelzés alkalmazásával történik.

4. A tűzoltás vezetésének átadása-átvétele

12. §

(1) A tűzoltás vezetésének átadás-átvételi sorrendisége az alábbi:

- a) a nem főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságtól a vezetést átveszi az önkormányzati tűzoltóság, az önkormányzati tűzoltóságtól pedig a hivatásos katasztrófavédelmi szerv,
- b) a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságtól a vezetést átveszi a hivatásos katasztrófavédelmi szerv,
- c) önkormányzati tűzoltóságtól a vezetést átveszi a hivatásos katasztrófavédelmi szerv.

(2) Az átadás-átvétel sorrendje az egyes szerveken belül a 8. § a)-c) pontjaiban felsorolt beosztások sorrendje szerint történik.

13. §

(1) A tűzoltás vezetésének átvételét vagy át nem vételét – félreérthetetlen módon – a tűzoltás vezetőjének a tudomására kell hozni, és azt a működési terület szerinti híradóügyeletnek jelenteni kell, továbbá közölni kell a tűzoltás vezetésének szervezetébe bevontakkal is.

(2) A helyszínre érkező magasabb beosztású – tűzoltás vezetésére jogosult – személy a helyzetértékelés alapján dönt a tűzoltás vezetésének átvételéről.

(3) A tűzoltás vezetésének átvétele nélkül sem az átvételre jogosult, sem más a tűzoltás szervezetén kívüli személy parancsot, utasítást a tűzoltásban részt vevőknek nem adhat.

(4) A tűzoltás vezetésére jogosult, a 8. § a)-c) bekezdéseiben felsorolt beosztások sorrendje szerinti személy – a helyzetértékelést követően – a tűzoltás vezetésének átvétele nélkül is felelős mindazért, ami az esemény felszámolásával kapcsolatban a helyszínen történik, kivéve a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működési területén.

(5) A tűzoltás vezetője a tűzoltás vezetését – helyzetértékelése alapján – az arra jogosultnak visszaadhatja.

14. §

(1) A hivatásos tűzoltóság a működési területén felelős a tűzoltás vezetéséért.

(2) Amennyiben a működési terület szerinti tűzoltóság egysége nincs a helyszínen, akkor a helyszínre elsőnek érkező tűzoltás vezetésére jogosult felelős a tűzoltás vezetéséért.

(3) Ha ezután alacsonyabb szintű – a 12. § rendelkezései szerint értendő – szervezettől érkezik tűzoltás vezetésére jogosult személy, akkor részére a vezetést át lehet adni.

(4) Ha a tűzoltás vezetéséért felelős tűzoltóság tűzoltás vezetésre jogosult tagja azonos vagy magasabb szintű szervezettől érkezik, akkor számára a tűzoltás vezetését át kell adni, és annak át kell vennie.

15. §

(1) A tűzoltás vezetését a helyszínen lévő, 12. § szerinti tűzoltás vezetésére jogosult magasabb beosztású személy köteles átvenni, ha a tűzoltásvezető a feladatát nem tudja ellátni.

(2) Ha a tűzoltásvezetőnél magasabb beosztású tűzoltás vezetésére jogosult személy nincs a helyszínen, és a tűzoltásvezető a feladatát nem tudja ellátni, akkor a tűzoltás vezetésére jogosult alacsonyabb beosztású személynek át kell vennie a tűzoltás vezetését.

5. A tűzoltás vezetését végzők jogai

16. §

A tűzoltásvezető a tűz oltásának egyszemélyi felelős vezetője, előljárója a riasztott és a tűzoltásban részt vevő tűzoltóknak.

17. §

A tűzoltásvezető joga

- a) a tűzoltás vezetését – indokolt esetben – megosztani;
- b) a tűzoltás szervezetében meghatározott és egyéb beosztások betöltésére a tűzoltásban résztvevők közül bárkinek parancsot adni;
- c) elrendelni a szükséges erők, eszközök riasztását, valamint szükség esetén további tűzoltói erők riasztását igényelni;
- d) a tűzoltás érdekében egyéb szervezetek kirendelését igényelni, azokat alkalmazni, tartalékba helyezni, számukra közvetlen vezetőjük útján utasítást adni;
- e) a tűzoltáshoz magán- és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek közvetlen részvételét, a rendelkezésükre álló adatok közlését, valamint azok járművei, eszközei, felszerelései, anyagai rendelkezésre bocsátását igényelni;
- f) a karitatív szervezetek egységeinek közreműködését kérni;
- g) a tüzeset helyszínét zárt területté nyilvánítani, azok helyén és környezetében minden olyan tevékenységet vagy mozgást korlátozni, megtiltani, amely a tűzoltást akadályozza vagy hátrányosan befolyásolja, továbbá elrendelni az illetéktelen vagy veszélyeztetett személyek, állatok és anyagi javak eltávolítását, a terület kiürítését;
- h) a tűzoltás vagy életmentés érdekében – a diplomáciai és nemzetközi jogok figyelembevételével – magánszemélyek, jogi személyek, illetőleg magán- és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei tulajdonában, használatában, illetőleg kezelésében álló területre, létesítménybe behatolást elrendelni;
- i) bontást elrendelni, különösen ha azt a felderítés, az életmentés, a robbanásveszély, a tűz megközelítése (a behatolás), a tűz terjedésének megakadályozása, a füst, gáz, gőz eltávolítása, az omlásveszély megelőzése, az utómunkálat indokolja; valamint szükség szerint meghatározott felkészültségű szakember segítségét igényelni.

6. A tűzoltás vezetését végzők kötelességei

18. §

A tűzoltás vezetését végzők a biztonsági és a munkavédelmi szabályok alapján a tűzoltásban résztvevők baleset-és életvédelméről minden helyzetben intézkednek, annak megtartásáról és megtartatásáról gondoskodnak.

19. §

(1) A tűzoltásvezető a tüzesetet értékeli – és indokolt esetben – az esemény jellege alapján meghatározza, illetőleg módosítja a riasztási fokozatot, meghatározza a vonulási útvonalat és a vonulási sorrendet.

(2) A tűzoltásvezető a tűzoltás érdekében intézkedik a rendelkezésre álló erők és eszközök szakszerű alkalmazásáról, elrendeli a tűzoltásban résztvevők számára a személyi és csapat védőfelszerelések körét és használatát.

(3) A tűzoltásvezető meghatározza

- a) a tűzoltás vezetésének módját, kijelöli a vezetési pontot, és azt indokolt esetben piros színű villogó fényvel jelölteti, intézkedéseinek, utasításainak végrehajtását folyamatosan számon kéri, ellenőrzi, illetőleg ellenőrizteti;
- b) a tűz oltásával kapcsolatos feladatokat, s ezek végrehajtásának sorrendjét, az alkalmazandó oltóanyagot, tűzoltási módot, a lehető legbiztonságosabb és az egészséget legkevésbé veszélyeztető munkavégzés feltételeit;
- c) a tűzoltás-előkészítés módozatát, ezen belül
  - ca) tartályról történő sugárszereléskor az oltáshoz szükséges sugár nemét (víz, hab, por), a vízsugár formáját (kötött, szórt, porlasztott, magasnyomású), a habképző anyag (nedvesítőszer, illetőleg nehéz-, közép-, könnyűhab szerinti) alkalmazását;
  - cb) alapvezeték-szereléskor az osztó helyét;
  - cc) táplálás-szereléskor utasítást ad a vízforrás felderítésére;
  - cd) a műszaki mentéshez szükséges eszközök meghatározását, alkalmazását.

(4) A tűzoltásvezető a megfelelő tájékoztatás érdekében jelenti

- a) a kiérkezés tényét, felderítés megkezdését;
- b) elsődleges helyszíni felderítést követően
  - ba) a tüzeset helyét, kiterjedésének mértékét,
  - bb) mi ég,
  - bc) mit veszélyeztet (pl. életveszély, robbanásveszély),
  - bd) az esemény riasztási fokozatának minősítését,
  - be) a társ- és egyéb szervek értesítésének, kirendelésének szükségességét,
  - bf) a beavatkozás módját,
  - bg) az irányítási módot az alapirányítás kivételével;
- c) a további visszajelzések során
  - ca) a tűz alakulását,
  - cb) a tűz körülhatárolását,
  - cc) a lánggal való égés megszüntetését (lefeketítés),
  - cd) a tűz eloltását,
  - ce) az utómunkálatok megkezdését, befejezését,
  - cf) a bevonulás megkezdését,
  - cg) társ- és közreműködő szervek helyszínre érkezését,
  - ch) sérültek, elhunytak számát,
  - ci) az egyéb rendkívüli eseményeket.

(5) A tűzoltásvezető elvégezteti a terület lezárását (pl. kötél-, műanyag szalag kordonnal, a közlekedési pontokon őrkkel) a rendőrség, a katasztrófavédelem, a honvédség, a létesítményi tűzvédelmi szervezet tagjai, illetőleg más szervezetek és a polgári személyek bevonásával.

Annak indokoltsága esetén gondoskodik a biztonsági zóna határának, ellenőrző áteresztő pontok jelöléséről, a kiürítés végrehajtásáról, a biztonsági zónán belüli mozgásról.

(6) A tűzoltásvezető a beavatkozás során – a személyi állomány igénybevételétől függően – gondoskodik

- a) a beosztottak pihentetéséről,
- b) a tűzoltásban közvetlenül részt vevő rajok váltásáról,
- c) az utómunkálatot végzők vagy felügyeletet ellátók váltásáról,
- d) pihenő-, szükség esetén melegedőhely biztosításáról,
- e) védőitallal, ruházattal és étellel való ellátásról.

(7) A tűzoltásvezető

- a) intézkedést, javaslatot tesz anyagi, technikai, tűzvédelmi hatósági és szakfelügyeleti téren felmerült kérdések megoldására, valamint a tűzoltásban kiemelkedő munkát végzők munkájának elismerésére és a mulasztást elkövetők fegyelmi felelősségre vonására,
- b) szükség esetén tűzvizsgálót kér a helyszínrre,
- c) jelentést tesz a tüzeset helyszínére kiérkező – a 8. § a) - c) pontban meghatározott – elöljárónak a kialakult helyzetről, a tett intézkedésekről, a várható eseményekről,
- d) azokban az esetekben, ha a keletkezett tűznek nemzetgazdasági szempontból nincs jelentősége vagy eloltása a megmentett értékkel nem jár, dönt – a gazdasági (erő-, eszköz-, oltóanyag-felhasználás) és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével – a tűz oltásáról vagy a teljes elégés felügyeletéről úgy, hogy a tüzesettel összefüggésben járulékos kár ne keletkezzen.

20. §

(1) A tűzoltásvezető-helyettes a tűzoltásvezető által meghatározott területen tűzoltást szervező és vezető tűzoltó, közvetlen alárendeltje a tűzoltásvezetőnek; elöljárója a működési területén a háttérparancsnoknak, a szakaszparancsnokoknak, valamint a tűzoltásvezető által meghatározott egyéb beosztásúaknak.

(2) A tűzoltásvezető-helyettes kötelessége a tűzoltásvezető által meghatározott területen a feladatok szervezése, végrehajtása, ahol jogai és kötelességei értelemszerűen megegyeznek a tűzoltásvezetőnél meghatározottakkal.

(3) Amennyiben a tűzoltásvezető-helyettes a tűz eloltásának közvetlen irányítását végzi, zárt térbe történő behatolás elrendelésével egy időben intézkedik a létszám és a felszerelések ellenőrzéséről és annak nyilvántartásáról.

21. §

(1) A háttérparancsnok a tűzoltásvezető által meghatározottak szerint az oltás anyagi-technikai, műszaki ellátottságát szervező, vezető tűzoltó; közvetlen alárendeltje a tűzoltásvezetőnek, vezetési törzs létesítése esetén – a meghatározottak szerint – alárendeltje a tűzoltásvezető-helyettesnek.

(2) A háttérparancsnok elöljárója

- a) az osztó vonala mögött működő, a tűzoltásvezető által kijelölt állománynak,

- b)* a vízforrásról működő és a vízforrásnál tartalékban levő gépjárművek, felszerelések kezelőinek,
  - c)* a tartalékba helyezett rajoknak.
- (3) A háttérparancsnok kötelessége
- a)* a tűzoltásvezető által meghatározott feladatokat a rendelkezésre álló erőkkel végrehajtani, feladatait – vezetési törzs szervezése esetén – a háttérparancsnok-helyettessel megosztani. A háttér feladatainak szakszerű ellátása érdekében javaslatot tesz az általa szükségesnek tartott további beosztások létrehozására,
  - b)* a tűzoltás vezetésében közreműködő, hatáskörébe tartozókat (pl. HH, Ö, E) kijelölni,
  - c)* a folyamatos oltóanyag-ellátást biztosítani,
  - d)* a gépjárműfecskeendők teljesítőképességét figyelembe venni,
  - e)* kijelölni a tömlőőröket, feladatukat meghatározni,
  - f)* a folyamatos üzemanyag-ellátást biztosítani, a működő felszerelések hibáinak, működési zavarainak elhárítására intézkedni,
  - g)* a háttér hírforgalmát megszervezni, ha nincs törzstiszt.

22. §

(1) A háttérparancsnok-helyettes a háttérparancsnok által meghatározott működési területen az oltás anyagi-technikai, műszaki ellátottságát szervező, vezető tűzoltó, közvetlen alárendeltje a háttérparancsnoknak; működési területén előjárója a háttérparancsnok által kijelölt állománynak.

(2) A háttérparancsnok-helyettes kötelességei – működési területe vonatkozásában – megegyeznek a háttérparancsnokéval.

23. §

(1) A törzstiszt a tűzoltásvezető szervező, vezető tevékenységét segítő tűzoltó, a tűzoltásvezető közvetlen alárendeltje.

(2) A törzstiszt a tűzoltásvezetőtől kapott utasítások végrehajtása során előjárója a riasztott és a tűzoltásban résztvevő tűzoltóknak.

(3) A törzstiszt kötelessége

- a)* rögzíteni a tűzoltásvezető intézkedéseit, és az összekötő közreműködésével továbbítani azokat,
- b)* szervezni a beavatkozás helyszíne és az irányító állomás közötti hírforgalmat,
- c)* tájékoztatni és eligazítani az érkező szerek parancsnokait, már a kiérkezésük előtt, az eligazító közreműködésével – a rádiókapcsolat felvételével – a várható feladatokról,
- d)* rögzíteni a segítségül érkező erők, eszközök kiérkezésének idejét, létszámát, azok típusát,
- e)* jelentést tenni a tüzeset helyszínére kiérkező előjárónak a tűzoltásvezető tartózkodási helyéről,
- f)* folyamatosan kapcsolatot tartani a vezetési törzs tagjaival és azok tevékenységét elősegíteni,
- g)* szükség szerint tájékoztatni a sajtó képviselőit (szervezetszerű sajtószolgálat esetén a feladatot átruházhatja),
- h)* fogadni a segítségnyújtásra érkező társszervek parancsnokait, vezetőit, egységeit és azok feladatait – a tűzoltásvezető utasításai szerint – közölni.

24. §

(1) A szakaszparancsnok a tűzoltásvezető (tűzoltásvezető-helyettes) által meghatározott területen a tűzoltás szervezését, vezetését végző tűzoltó, közvetlen alárendeltje a tűzoltásvezetőnek (tűzoltásvezető-helyettesnek háttérparancsnoknak, háttérparancsnok-helyettesnek).

(2) A szakaszparancsnok előjárója működési területén, a hozzá rendelt személyi állománynak.

(3) A szakaszparancsnok kötelessége a kijelölt erőkkel, eszközökkel a számára meghatározott feladatokat végrehajtani, illetőleg végrehajtatni.

25. §

(1) A mentési csoport parancsnok a tűzoltásvezető (vagy tűzoltásvezető-helyettes) által mentési (élet, állat, tárgy) feladatok végrehajtására kijelölt tűzoltók parancsnoka, előjárója a mentési csoport tagjainak, akiket elsősorban önként jelentkezők közül kell kiválasztani.

(2) A mentési csoport parancsnok önkéntes jelentkezés hiányában a tűzoltásvezető (vagy tűzoltásvezető-helyettes) egyetértésével jogosult a csoport tagjainak kijelölésére.

(3) A mentési csoport parancsnok kötelessége a meghatározott sorrendben, módon és útvonalon a csoporttal a mentést végrehajtani, a csoport tagjai részére a szükséges személyi védőfelszerelések használatát szükség szerint elrendelni.

26. §

(1) A rajparancsnok az esemény helyszínén kijelölt, a hozzá beosztottakat irányító tűzoltó, alárendeltje a tűzoltásvezető, vagy vezetési törzs irányítási mód alkalmazása esetén a tűzoltásvezető által megjelölt szakaszparancsnoknak.

(2) A rajparancsnok kötelessége a működésére kijelölt területen

- a) kapcsolatot tartani az általa vezetett raj tagjaival és a számára meghatározott feladatot a taktikai elveknek megfelelően végrehajtani,
- b) személyesen irányítani az elrendelt bontási, megbontási munkálatokat,
- c) indokolt esetben kezdeményezni beosztottai váltását,
- d) jelenteni előjárójának a tűz alakulását, a tett intézkedéseit, a tűz keletkezési okával kapcsolatos értesüléseit, megállapításait, a parancsban meghatározott feladat végrehajtását,
- e) bevonulás elrendeléskor – annak megkezdése előtt – ellenőrizni a létszámot és a felszerelések meglétét,
- f) külön utasítás szerint megszervezni a helyszín biztosítását.

27. §

(1) Az összekötő a tűzoltásvezető (vagy tűzoltásvezető-helyettes) utasításait, jelentéseit, visszajelzéseit továbbító tűzoltó, közvetlen előljárója az a parancsnok, akihez rendelték.

(2) Az összekötő kötelessége minden utasítás, jelentés, visszajelzés vétele, illetőleg jelentése, azok időpontjának, tartalmának, valamint a vevő nevének, rendfokozatának (hívószámának, hívónevének) feljegyzése.

28. §

(1) Az eligazító a parancsnok utasításai szerint meghatározott tájékoztatási feladatot ellátó tűzoltó, közvetlen előljárója az a parancsnok, akihez rendelték.

(2) Az eligazító kötelessége az utasítások alapján az érkező szerek, felszerelések felállítási és működési helyének kijelölése, a külső szervek tagjainak, a polgári személyeknek az eligazítása.

29. §

(1) A biztonsági tiszt a tűzoltásvezető tevékenységét segítő tűzoltó, a tűzoltásvezető közvetlen alárendeltje; a tűzoltásvezetővel egyeztetett utasítások végrehajtása során előljárója a riasztott és a tűzoltásban részt vevő tűzoltóknak, és más szervezetek helyszínen tartózkodó tagjainak.

(2) A biztonsági tiszt kötelessége

- a) figyelemmel kíséрни a beavatkozó állomány bevetési körülményeit,
- b) ellenőrizni az állomány bevetésben eltöltött idejét, létszámát, váltását, – légzőkészülék használata esetén – levegő mennyiségüket,
- c) meggyőződni a beavatkozás helyszínén történő elektromos leválasztás, gáz kiszakaszolás, technológiai vezeték lezárás végrehajtásáról, elvégezni az ezzel járó adminisztratív feladatot,
- d) folyamatosan ellenőrizni, hogy a beavatkozásban résztvevők szakszerűen és hatékonyan használják egyéni védőfelszerelésüket,
- e) veszélyes anyag szabadba jutásakor folyamatosan egyeztetni a veszélyes anyag beazonosítását végző szakemberrel, közösen javaslatot tenni a tűzoltásvezetőnek a biztonsági zóna határának meghatározására,
- f) a tűzoltásvezetőnek jelezni, ha a tűzoltásvezető által megválasztott taktika véleménye szerint indokolatlanul nagy veszélyt jelent a beavatkozó állományra, valamint a mentendőkre.

7. A tűzoltási folyamatban közvetlenül résztvevők kötelességei

30. §

A riasztott tűzoltójárműre beosztott személyi állomány:

- a) a riasztási jel elhangzását követően felveszi a rendszeresített egyéni védőeszközét (védősisak, védőruha, védőcsizma, kámzsa, mászóöv, védőkesztyű), a riasztási esemény függvényében a szer parancsnoka engedélyezhet könnyítést,
- b) a riasztott tűzoltójárművön haladéktalanul elfoglalja a helyét, és felkészül a vonulásra, az eset helyszínére érkezéskor a kapott utasításnak megfelelően végrehajtja a feladatokat,

- c) a kapott feladatot a legnagyobb megfontoltsággal, körültekintéssel, a legveszélytelenebb módon, a biztonsági és munkavédelmi szabályok megtartásával a szükséges egyéni védőfelszerelések alkalmazásával elvégzi; magával viszi azokat a felszereléseket, amelyek a meghatározott feladatok végrehajtásához szükségesek, munkavégzés során védi saját és társai életét, testi épségét,
- d) az esemény helyszínén a kijelölt helyét csak közvetlen élet- vagy balesetveszély esetén hagyhatja el,
- e) minden rendelkezésre álló eszközzel segíti társait, figyelmezteti a veszélyeztetetteket, szükség esetén intézkedik mentésükről és lehetőség szerint gondoskodik a sérültek, mérgezést szenvedettek ellátásáról,
- f) minden lényeges eseményt jelent a közvetlen parancsnokának, és betartja a rádióforgalmazásra vonatkozó szabályokat.

31. §

(1) A tűzoltójármű vezető, gépkezelő a közúti, vízi jármű, kismotorfecskenő, egyéb motorikus felszerelés vezetésére, kezelésére beosztott tűzoltó.

(2) A tűzoltójármű vezető, gépkezelő kötelessége

- a) riasztáskor a járművet vonulásra kész állapotba helyezni,
- b) vonulás során megtartani a KRESZ vonatkozó előírásait, emberélet, jármű és felszerelés veszélyeztetése nélkül a helyszínre érkezni,
- c) a tűzoltás helyszínén a megkülönböztető fényjelzést működtetni,
- d) törekedni arra, hogy járművével ne akadályozza a közúti forgalmat, a később érkező rajok felvonulását és bevetését, oltóanyaggal való táplálását,
- e) a kikerkezést követően ellenőrizni a táplálás szerelésének megfelelőségét, előkészíteni a szivattyút a vízszállításhoz,
- f) betartani a gép kezelésére vonatkozó utasításokat, az üzemzavarokat megelőzni, a bekövetkezetteket lehetőség szerint elhárítani,
- g) fagypont alatti hőmérséklet esetén folyamatos vízáramoltatással megakadályozni a szivattyú és a tömlővezeték befagyását.

32. §

(1) A sugárvezető a sugár kezelésével és irányításával megbízott tűzoltó.

(2) A sugárvezető kötelessége

- a) a sugarat a taktikai elveknek és a kapott utasításnak megfelelően működtetni,
- b) sugarával védeni a többi sugárvezetőt és a tűzoltásban résztvevőket,
- c) elkerülni a baleset, életveszély és lehetőség szerint a kár okozását,
- d) ügyelni arra, hogy a tűz keletkezésére utaló nyomok, tárgyak, lehetőség szerint eredeti helyükön megmaradjanak,
- f) az előrehatolást és más irányba való mozgást úgy végezni, hogy visszavonulásának lehetősége mindenkor meglegyen, életveszélytől, balesettől védve legyen,
- g) tűzoltáskor elsősorban azokat a szerkezeteket oltani, védeni, amelyek égés vagy hőszugárzás hatására szilárdságukat elveszíthetik, és a szerkezet összeomlását idézhetik elő.

(3) A sugárvezető a nehezen megközelíthető, zárt térben egyedül nem tartózkodhat.

33. §

(1) A segédsugárvezető a sugárvezető munkáját elősegítő tűzoltó, a sugárvezető alárendeltje.

(2) A segédsugárvezető kötelessége

- a) segíteni a sugárvezetőt a sugár irányításában, előrehaladásában és más helyváltoztatásában,
- b) elhárítani az előforduló akadályokat,
- c) szükség szerint végrehajtani a tömlő hosszabbítását,
- d) az osztó vonalánál hátrább csak indokolt esetben tartózkodni, de akkor is figyelemmel kísérni a sugárvezetőt,
- e) a sugárvezetők utasítása szerint az osztót kezelni, valamint a járművezetővel és a sugárvezetőkkel folyamatos kapcsolatot tartani.

8. A tűzoltással kapcsolatos tevékenységet végzők kötelességei

34. §

A híradóügyeletes:

- a) ellátja a készenléti jellegű szolgálattal rendelkező tűzoltóság működési területén a tűzjelzés fogadásával, a riasztással kapcsolatos, valamint a jelentési, tájékoztatási és hírosszekötetési feladatait, közreműködik az adatszolgáltatás elvégzésében,
- b) tevékenységét a híradóügyelet ügyrendje szerint végzi,
- c) végrehajtja a KI, és az OKF Főügyelet utasítását a riasztások végrehajtásával kapcsolatosan,
- d) saját erők tekintetében végrehajtja a szükséges erők, eszközök riasztását, intézkedik más szervek erőinek, eszközeinek igénybevételéről,
- e) törekszik a jelző személy megnyugtatására, célirányos kérdéseivel elősegíti az értékelhető jelzés felvételét,
- f) olvashatóan kitölti vagy számítógépen rögzíti a káreset-felvételi lapot, az adatok javítása csak visszaellenőrizhető módon történhet.
- g) rögzíti a tűzoltásvezető visszajelzéseit és a tűzesetekkel, műszaki mentésekkel kapcsolatos információkat,
- h) a tűzoltóság működési területén, de más katasztrófavédelmi kirendeltség illetékességi területén végzett beavatkozás esetén, vagy ha utólagos tűzeset jut tudomására, haladéktalanul értesíti az illetékességi terület szerinti tűzoltóságot.

9. A tűzjelzés

35. §

(1) A tűzoltóság részére érkező – tűzesetre, robbanásra, vagy azok közvetlen veszélyére, vonatkozó – bármilyen formájú közlés tűzjelzésnek minősül, amit írásban (káreset-felvételi lapon vagy számítógépen) kell rögzíteni.

(2) A tűzjelzést – amennyiben az nem a működési terület szerinti tűzoltóságra érkezett – haladéktalanul a működési terület szerinti tűzoltóságra kell továbbítani.

36. §

A működési terület szerinti tűzoltóság szolgálatparancsnoka, akadályoztatása esetén a szolgálatparancsnok-helyettes vagy a szerparancsnok (a fővárosi hivatásos katasztrófavédelmi szerv működési területén a Hírközpont); önkormányzati tűzoltóság esetén a tűzoltóság parancsnoka, akadályoztatása esetén a parancsnok-helyettese, vagy rajparancsnoka köteles a jelzést annak tartalma – amennyiben van Tűzoltási Műszaki Mentési Terv (a továbbiakban: TMMT) az abban meghatározottak – alapján értékelni, a riasztási fokozatot meghatározni, illetőleg egyéb, az esemény felszámolásához szükséges szervek, egységek értesítésére intézkedni.

10. A riasztás

37. §

(1) A riasztás a készenléti jellegű szolgálatba beosztott személyi állomány (erők) és az általuk kezelt gépjárművek (szerek), felszerelések, oltó- és segédanyagok (eszközök) vonulására szóló felhívás. A riasztást az annak elrendelésére jogosult személynek a riasztólámpa működtetését követően az arra rendszeresített hang- és vizuális jelek vagy élőszó alkalmazásával kell elrendelni.

(2) Az önkormányzati, és a létesítményi tűzoltóság erőinek, eszközeinek riasztási módját az előzőekben foglaltak figyelembevételével az egység tűzoltóparancsnoka határozza meg.

(3) Az adott szer riasztásának befejezése után a legrövidebb időn belül a vonulásra fel kell készülni. Az állandó készenléti jellegű szolgálattal rendelkező katasztrófavédelmi szerv riasztott szere a riasztáskori tartózkodási helyét kétféle percen belül köteles elhagyni, a vonulást megkezdeni. A csere-felépítményes gépjárművek riasztási normaideje hat perc.

(4) A tüzeset felszámolásához szükséges erőket a riasztási fokozattal kell kifejezni. A riasztandó különleges gépjárművek fajtáját és darabszámát a riasztást elrendelő határozza meg, ebben az esetben a riasztási fokozat megnevezése után a „KIEMELT” szót kell alkalmazni.

(5) A riasztási fokozatok:

- a) I-es a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz maximum 2 raj (amely félrajokkal is kiadható),
- b) II-es a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 2,5-3 raj,
- c) III-as a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 3,5-4 raj,
- d) IV-es a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 4,5-6 raj,
- e) V-ös a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 6-nál több raj riasztása szükséges.

(6) Ha a jelzésből egyértelműen megállapítható, hogy a beavatkozáshoz az I-es riasztási fokozatban tervezett erőkre, eszközökre teljes egészében nincs szükség, akkor legalább egy félraj, vagy más különleges szer – amennyiben ezeken a szereken tűzoltás vezetésére jogosult személy vonul – önálló vonultatására is lehet intézkedni, a riasztási fokozat ebben az esetben is I-es.

(7) Ha a beavatkozás a riasztott erőkkel, eszközökkel számottevő kárnövekedés nélkül nem végezhető el, úgy további erők, eszközök kirendelésére kell intézkedni.

(8) A riasztási fokozathoz tartozó, de nem vonultatható gépjármű helyett a legközelebbi tűzoltóság gépjárművét kell riasztani, a riasztási fokozat emelése nélkül.

11. A vonulás

38. §

(1) A vonulás – a káreset-felvételi lap adatai alapján – a riasztott tűzoltó erők és eszközök riasztáskori tartózkodási helyének elhagyásától a jelzésben meghatározott esemény helyszínére érkezéséig tart.

(2) A vonulást a megkülönböztető fény- és hangjelzés egyidejű használatával, a legelőnyösebb útvonalon, a lehető leggyorsabban, a közlekedési szabályok megtartásával kell végrehajtani.

(3) A tűzjelzés alapján a szer parancsnoka a vonulás idejére az egyéni védőfelszerelések kötelező viselése alól – a vonulás időtartamának és az esemény jellegének figyelembevételével – könnyítést engedélyezhet. Tűzoltó védősisak viselése alól nem engedélyezhető könnyítés. A gépjárművezetők részére a vonulás idejére olyan rendszeresített sisakot kell biztosítani, ami a biztonságos vezetést nem akadályozza.

(4) Vízi jármű vonulásakor és működésekor a Hajózási Szabályzat előírásait kell betartani.

(5) Az azonos helyről induló járműveknek az intézkedésre jogosult parancsnok által meghatározott sorrendben és útvonalon kell vonulniuk.

(6) A vonulás során a szer parancsnoka beosztottait felkészíti a várható feladatokra.

(7) A kézzel írott vagy elektronikus formában rögzített káreset-felvételi lap egy példányát az állomáshelyéről riasztott szer parancsnoka magához veszi. Az eredeti példányt a tüzeseti és műszaki mentési adatlaphoz kell csatolni, egy másolati példányt pedig hitelesített, számozott tömbben kell tárolni.

12. A visszajelzési kötelezettség

39. §

(1) A visszajelzési kötelezettség a vonulás megkezdésétől a bevonulás befejezéséig tart.

(2) A vonuló szer parancsnoka visszajelzést ad a vonulás közben történt akadályozó tényezőkről a működési terület szerinti híradóügyletnek.

(3) A visszajelzés rövid, tömör, lényegre törő, tartalmának lehetővé kell tenni az előjárók számára, hogy az esemény állását megismerjék, és következtetni tudjanak a várható fejleményekre.

(4) A jelzéseket, a riasztásokat, a kivonulásokat, a visszajelzéseket és a tett intézkedéseket az ügyeleten, hitelesített – kézzel írott vagy elektronikus – formában, folyamatosan, időrendi sorrendben rögzíteni kell.

13. A tűzoltás előkészítése

40. §

(1) A tűzoltás előkészítésekor a helyszínrre riasztott rajok elsődleges feladatait kell megszervezni és végrehajtani, a tűzoltás megkezdése és a folyamatos tűzoltás biztosítása érdekében.

(2) A tűzoltásvezetőnek a tűzjelzés – amennyiben van TMMT annak adatai –, a helyismeret, valamint a vonulás közben szerzett információk alapján döntenie kell

- a) a szükséges védőfelszerelések használatának elrendeléséről,
- b) a szerek működési helyének kijelöléséről,
- c) a tűzoltás-előkészítés módozatának megválasztásáról.

(3) A működési hely megválasztásánál a tűzoltásvezetőnek figyelembe kell vennie

- a) a tűzoltásban részt vevő erők, eszközök biztonságát, épségének megőrzését,
- b) azt, hogy a szerek helyének megváltoztatására lehetőleg ne kerüljön sor,
- c) azt, hogy a később érkező szerek, felszerelések működési (felállítási) helye biztosítható legyen,
- d) az oltóanyag pótlásának módját, az oltóanyag helyét, alkalmasságát,
- e) a romhatárt.

(4) A tűzoltás előkészítésének módozatai

- a) sugárszerelés (víz, hab, por) tartályról vagy gyorsbeavatkozó sugár alkalmazása,
- b) alapvezeték-szerelés az osztó helyének és a táplálás módjának megjelölésével,
- c) táplálásszerelés.

(5) A tűzoltás előkészítésének módozatát a tűzoltásvezetőnek kell elrendelnie

- a) a sugárszerelést tartályról, ha
  - aa) az életmentéshez, vagy a felderítéshez szükséges,
  - ab) a beavatkozással robbanásveszély vagy jelentős kárnövekedés megakadályozható,
  - ac) a tartályvízzel a tűz eloltható,
  - ad) a sugár működtethetőségének ideje alatt a folyamatos oltóanyag-ellátás biztosítható;
- b) az alapvezeték-szerelést – az osztóhelyének és a táplálás módjának meghatározásával –, ha az elsődleges információk alapján várhatóan több sugár működésére lesz szükség, amelyek helye pontosan nem határozható meg;
- c) a táplálásszerelést, ha az elsődleges információk az előbbi módozatok alkalmazását nem teszik lehetővé és előre látható a nagy mennyiségű, folyamatos oltóanyagigény.

(6) A tűzoltás előkészítése akkor fejeződik be, amikor az (5) bekezdésben meghatározott szerelések megtörténtek és a folyamatos – a tűzoltáshoz szükséges – oltóanyag-ellátás biztosított.

14. A felderítés

41. §

(1) A felderítés az életmentéssel és a tűzoltással kapcsolatos feladatok meghatározásához, azok biztonságos és hatékony végrehajtásához szükséges adatgyűjtés és tájékozódás, amely a tűzjelzéstől az utómunkálatok befejezéséig tart.

(2) A felderítésnek ki kell terjednie az élet-, robbanás- és omlásveszélyre, veszélyes anyag jelenlétének megállapítására, a tűz körülményeire, környezetére, az időjárási viszonyokra, valamint az automatikus tűzjelző berendezések jelzésének értékelésére, és az egyéb befolyásoló tényezőkre.

(3) A felderítés legyen alkalmas

- a) az adott és a várható helyzet felmérésére,
- b) a helyes megoldás megválasztására és a szükséges feladatok meghatározására,
- c) a tűzoltás egyes szakaszai során felmerülő speciális feladatok megoldására,
- d) a beavatkozók biztonsága érdekében a szükséges óvintézkedések meghozatalára.

(4) Helyszíni felderítés nélkül a beavatkozás megkezdésére nem adható parancs.

(5) A tüzeset helyszínén a felderítést lehetőleg a tűzoltásvezető és legalább 1 fő tűzoltó végezze. Amennyiben a helyszín bonyolultsága, valamint az intézkedések összetettsége indokolja, a tűzoltásvezető felderítő csoportokat jelölhet ki. A felderítő csoport minimális létszáma 2 fő. A felderítés szakszerű végrehajtása és az ennek alapján meghozott döntések felelőssége ez utóbbi esetben is a tűzoltásvezetőt terhelik.

(6) A felderítés saját munkaterületén minden tűzoltónak kötelessége. Az ennek során észlelteket közvetlen parancsnokának jelentenie kell.

(7) A speciális vagy külön meghatározott felkészültséget, hely- és szakismeretet igénylő esetekben a felderítést felelős szakember vagy arra alkalmas személy bevonásával kell elvégezni.

(8) A felderítés az adott és várható helyzet figyelembevételével, a tűzoltásvezető által meghatározott módon és a meghatározott védőfelszerelések és -eszközök alkalmazásával hajtható végre.

15. Az életmentés

42. §

(1) Az életveszélybe került személyek mentését – mint az első és legfontosabb feladatot – akár anyagi kár okozásával is el kell végezni.

(2) Közvetlen életveszélyben lévőknek kell tekinteni mindazokat, akik olyan helyzetben (pl. tartózkodási helyük közvetlen tűzhatásnak van kitéve, füsttel, gázzal telített), állapotban (pl. eszméletlen, vagy azonnali orvosi ellátást igénylő sérülés), körülmények (pl. robbanás, vagy épületszerkezet összeomlás, egyéb más ilyen jellegű hatás) között vannak, amelyek alkalmasak az emberi életfunkciók megszüntetésére vagy súlyos károsítására, és ezekből saját erejükönél fogva nem képesek kimenekülni.

(3) Közvetett életveszélyben lévőknek kell tekinteni azokat, akik a közvetlen életveszélyből saját erejüknel fogva képesek menekülni, továbbá mindazokat, akik az életmentés nélkül közvetlen életveszélybe kerülhetnek.

(4) A mentési sorrendet a tűzoltásvezető dönti el. A mentési sorrend meghatározásához a helyszínen tartózkodó orvos, vagy mentőtiszt véleményét lehetőség szerint ki kell kérni. A veszélyeztetett személy mentését – annak akarata ellenére is – végre kell hajtani.

(5) A mentést, ha kényszerítő körülmény másként nem indokolja, legalább két személynek kell végrehajtania.

(6) A tűzoltásvezető az életmentés elrendelésekor dönt

- a) a közvetlenül vagy közvetetten életveszélybe kerültek mentéséről,
- b) a kiürítési és mentési útvonalak kijelöléséről, biztosításának módjáról,
- c) a mentés sorrendjéről, módjáról, eszközeiről,
- d) a mentést végrehajtók parancsnokának kijelöléséről.

(7) Az életmentés során olyan mentési módot kell választani, ami a mentendő és a mentést végző személyekre nézve a legkisebb kockázattal jár. Mentésre, kiürítésre mindig a legbiztonságosabb, legkedvezőbb természetes útvonalat kell választani. Ennek hiányában a tűzoltásvezető döntése alapján a tűzoltóság és más szervezet gépi eszközei, kézi létrái, kötéltechnikai és egyéb mentőeszközei is használhatók. A mentési útvonalak biztonságát a mentés teljes ideje alatt biztosítani kell.

16. A tűzoltás

43. §

(1) A tűzoltás során a szükséges erőket, eszközöket, oltóanyagokat tervszerűen kell alkalmazni. A tűz terjedését meg kell akadályozni, az égést meg kell szüntetni, illetőleg az égés feltételeit ki kell zárni.

(2) A tűzoltásban résztvevőket határozott, pontos, félreérthetetlen parancsokkal kell utasítani.

(3) Az oltási módszerek közül azokat kell alkalmazni, amelyekkel a tűzoltás az emberéletet, a testi épséget a lehető legkisebb mértékben veszélyezteti, és a lehető legrövidebb idő alatt, a lehető legkisebb kárral, a lehető legkevesebb erővel, eszközzel, a lehető leggazdaságosabban végezhető el.

(4) A tűzoltás történhet támadással, védelemmel és a kettő együttes alkalmazásával. A tűzoltás alapvető formája a támadás, amely a tűz szakszerű eloltására irányul. Védelemmel kell a tűzoltást megkezdeni akkor, amikor a helyszínen rendelkezésre álló erők, eszközök, az oltóanyag mennyisége csak a tűz terjedésének megakadályozására elegendő. A támadást és a védelmet együtt kell alkalmazni, ha az oltósugarak vonala mögött a tűz fellángolásának, terjedésének lehetősége fennáll.

(5) A bevetett sugarakat úgy kell elhelyezni, hogy azok az oltás érdekében átcsoportosíthatók és élet- vagy balesetveszély esetén visszavonhatók legyenek.

(6) A tűzoltás főbb szakaszai a tűz körülhatárolása, lefeketítése és a tűz eloltása.

(7) A tüzet akkor kell körülhatároltnak tekinteni, ha annak bármilyen irányú terjedési lehetősége kizárt.

(8) A tüzet akkor kell lefeketítettnek tekinteni, amikor a felületen a parázsló égés a jellemző és az égett terület összefüggő fellángolásának lehetősége kizárt.

(9) A tűzoltás akkor fejeződik be, amikor a visszagyulladás lehetősége kizárt, az égés minden látható formája – lánggal égés, izzás, parázslás – megszűnt.

17. Az oltóvízforrás kiválasztása

44. §

(1) A tűzoltáshoz azt a vízforrást kell választani, amelyik a rendelkezésre álló erővel és eszközzel hatékonyan használható, és a tervezett vízmennyiség a működés várható ideje alatt folyamatosan biztosítható.

(2) A tartalék gépjárműfecskendők tartózkodási helyét a már működő fecskendőknél vagy újabb vízforrásoknál úgy kell kijelölni, hogy zavar esetén az üzemképtelenné vált gépjárműfecskendők a legkisebb időkieséssel pótolhatók legyenek.

(3) A vízforrásra állított működő vagy tartalékfecskendők biztonságáról, a tűz hatásaitól való védelemről gondoskodni kell.

18. Az égő, zárt helyiség, terület megközelítése

45. §

(1) A tűzoltásvezető szükség szerint dönt a „Biztonsági tiszt”-i beosztás létrehozásáról.

(2) Az égő, zárt helyiségbe, területre a behatolást a tűzoltásvezető utasítása szerint kell végrehajtani, a behatolásra kijelöltekről (szolgálati hely, levegőnyomás belépéskor, várható kilépési idő) nyilvántartást kell vezetni.

(3) A zárt helyiségbe, területre a behatolás elsősorban a bejáratokon keresztül történik, és törekedni kell a lehető legkisebb károkozásra, a mozgás alacsonyan, a padozat közelében, szükség esetén kúszva történik. Ha a bejáratok igénybevétele akadályos, a behatolást az egyéb nyílászárókon, vagy – csak különlegesen indokolt esetben – az épületszerkezeteken bontott nyílásokon is végre lehet hajtani.

(4) A behatolókat a szúróláng hatásának kivédésére fel kell készíteni, a nyílászárók felnyitása előtt szükség szerint készenléti sugarat kell szerelni, részükre a megfelelő védő- és világítóeszközöket, és a visszavonulás lehetőségét biztosítani kell, ajtónyitáskor az épület szerkezetek újítottá védelmet ki kell használni.

(5) Veszélyt jelző feliratú, jelzésű vagy olyan helyiségbe történő behatolásakor, amelyben veszélyhelyzet feltételezhető – ha rendelkezésre áll – a helyismerettel rendelkező szakember segítségét, közreműködését igénybe kell venni.

(6) Le- és felhatolásra elsődlegesen a természetes feljárókat kell igénybe venni. A felvonók közül csak biztonsági felvonó vehető igénybe, vagy a tűz által nem érintett tűzszakaszban lévő, ha annak működését az elektromos leválasztás, vagy egyéb körülmény nem akadályozza.

(7) Az égéstermékek, valamint a felgyülemlett hő elvezetéséről gondoskodni kell természetes, vagy mesterséges szellőztetéssel (elszívósos vagy, túlnyomásos ventiláció).

19. A bontási munkálatok

46. §

(1) Bármilyen bontási, megbontási munkálatot csak a tűzoltásvezető engedélyével, utasítása szerint lehet végrehajtani.

(2) A bontási, megbontási munkálatok megkezdésekor gondoskodni kell a veszélyeztetett terület kiürítéséről, lezárásáról és a feladatot végrehajtók kijelöléséről, eligazításáról.

(3) Az épület, építmény tartószerkezetének bontása lehetőleg statikus szakember véleményének kikérésével, – a szükséges biztonsági feltételek megteremtése mellett – csak a tűzoltásvezető irányításával történhet.

20. Az állatok és a tárgyak mentése

47. §

(1) Állatok, tárgyak és anyagok mentésénél emberélet és testi épség nem veszélyeztethető, csak az életmentés befejezése után végezhető. Kivételt képez az olyan anyag, ami az emberekre, az oltásban résztvevőkre közvetlen életveszélyt jelent, vagy tömegszerencsétlenséget, katasztrófát idézhet elő.

(2) Állatmentés csak abban az esetben végezhető, ha valamilyen tüzeset vagy káreset következtében vagy a tűzoltói beavatkozás elmaradásával az állatok közvetlen életveszélybe kerülnek.

21. Az utómunkálatok

48. §

(1) Utómunkálat az a tűz eloltása utáni tevékenység, amely a helyszínen a nem látható, de még esetlegesen meglévő izzó göcök feltárására és eloltására, a keletkezés bizonyítékainak felderítésére, valamint annak közvetlen környezetében a további kárnövekedés megakadályozására, vagy baleset- és egyéb veszély elhárítására irányul (pl. vízeltávolítás, omlásveszély megszüntetése).

(2) Az utómunkálatok végzésére csak a legszükségesebb erőt, eszközt lehet igénybe venni.

(3) Az utómunkálatok befejezését követően gondoskodni kell a helyszín vagyónvédelmi biztosításáról. A tulajdonos, használó, bérlő távollétében a rendőrséget vagy az önkormányzatot kell igénybe venni.

22. A tűzvizsgálathoz kapcsolódó feladatok

49. §

(1) A működés teljes időtartama alatt, ha az életmentést, tűzoltást nem hátráltatja, de legkésőbb az utómunkálatok idején a tűzoltásvezető a jogszabályban meghatározottak szerint intézkedik a tűzvizsgálatot elősegítő adatok megszerzéséről, lehetőség szerint a helyszín eredeti állapotának biztosításáról, megőrzéséről és a tűzvizsgálatot biztosító cselekmények elvégzéséről.

(2) Törekedni kell a tűz keletkezési helyét, idejét, okát alátámasztó bizonyítékok megőrzésére.

(3) Bűncselekmény gyanúja esetén a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell eljárni.

23. A bevonulás, bevonulás utáni feladatok, a készenlét visszaállítása

50. §

(1) A bevonulás megkezdése előtt intézkedni kell a felhasznált felszerelések, eszközök meglétének, állapotának, működőképességének ellenőrzéséről és a víztartály feltöltéséről.

(2) Az adott szer és felszerelés végleges készenlétbe állítását az állomáshelyre érkezéskor a legrövidebb idő alatt el kell végezni. Pótolni kell az elhasznált üzem- és oltóanyagokat, át kell vizsgálni a beavatkozás során használt gépjárműveket, eszközöket, személyi felszereléseket, majd azokat meg kell tisztítani, és a szükséges karbantartást el kell végezni. Gondoskodni kell a járművek, felszerelések szükség szerinti javíttatásáról, vagy cseréjéről.

III. Fejezet

A műszaki mentés szabályai

24. A műszaki mentés során végrehajtandó feladatok

51. §

(1) E fejezet a tűzoltóság műszaki mentéssel összefüggő tevékenységét határozza meg, amely magába foglalja a műszaki mentés előkészítésével, szervezésével, vezetésével és végrehajtásával összefüggő főbb feladatokat.

(2) A műszaki mentési feladatok végrehajtása során értelemszerűen alkalmazni kell az I-II. fejezetben foglaltakat is.

(3) A műszaki mentési tevékenység során különösen

- a) az épületkároknál, építménybaleseteknél,
- b) a közlekedési baleseteknél,
- c) a természetes vizekben (folyó és álló vizekben) bekövetkezett baleseteknél,
- d) a csatornában, kutakban és egyéb víztározókban bekövetkezett baleseteknél,
- e) a közüzemi berendezések, közművek meghibásodásával összefüggő veszélyhelyzeteknél, baleseteknél (gépi és villamosbaleseteknél),
- f) a magasban, mélyben, föld alatti üregekben (barlangokban, szakadékokban) bekövetkezett baleseteknél,
- g) a veszélyes anyagok szabadba jutásánál, nukleáris baleset során,
- h) a természeti csapások (árvíz, belvíz, vihar okozta károk, földrengés, földcsuszamlás) során és minden hasonló esetben

az élet- és a vagyonmentés, valamint az alapvető élet- és vagyonbiztonság érdekében végrehajtott tűzoltói feladatokat kell érteni.

(4) Az elsődleges beavatkozás addig tart, amíg a közvetlen veszélyhelyzet meg nem szűnt, vagy az esemény felszámolásának irányítását az irányításra jogosult szervezet átvette. A tűzoltóság ezután e rendeletben foglalt feladatait az átvételre jogosult szervezet irányítása mellett végzi.

(5) A műszaki mentés során végrehajtandó főbb feladatok

- a) az életmentés,
- b) a közvetett és közvetlen élet- és balesetveszély elhárítása,
- c) az állatok, tárgyak és anyagi javak mentése értékük, pótolhatatlanságuk, az állatjóléti szempontokra vagy funkcionális fontosságukra tekintettel,
- d) az esemény által okozott további környezeti károk mérséklése,
- e) a közlekedési forgalom helyreállításának elősegítése.

(6) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv radiológiai, biológiai, vegyi felderítést és mentesítést végez, amennyiben az a műszaki mentésre vonatkozó jelzés, illetve a helyszíni felderítés alapján indokolt.

(7) Különös figyelemmel és körültekintéssel kell eljárni a személyek felkutatásánál, mentésénél, figyelembe kell venni az orvos, illetőleg a mentők véleményét. Tömeges balesetnél gondoskodni kell a balesetet szenvedettek segítségnyújtási, ellátási helyének kijelöléséről.

25. A műszaki mentés vezetése és szervezete

52. §

(1) A tűzoltóság a műszaki mentési tevékenységet végezheti

- a) önállóan (saját állományával és technikai eszközeivel),
- b) együttműködve más szervekkel, szervezetekkel mellérendeltségi viszonyban,
- c) együttműködve más szervekkel, szervezetekkel, tűzoltói irányítással.

(2) A tűzoltóság önállóan hajtja végre a feladatokat a beavatkozás helyszínére történő érkezésekor, ha

- a) más beavatkozó szerv még nincs a helyszínen és a késedelmes beavatkozás emberi életet veszélyeztetne,
- b) jelentős kárnövekedés következne be, vagy
- c) eszközei, személyi állománya alkalmas a feladat elvégzésére.

(3) A tűzoltóság más szervvel, szervezettel együttműködve, de önálló feladatként (részfeladatként) végzi a műszaki mentési tevékenységet, ha

- a) a mentési tevékenység irányítása, vezetése más szerv, szervezet feladata, vagy
- b) a műszaki mentéshez további személyi és tárgyi feltételekre is szükség van.

(4) A tűzoltóság együttműködve más szervekkel, szervezetekkel, tűzoltói irányítással végzi a feladatát, ha annak végrehajtásához más személyekre és eszközökre is szükség van, de a szakmai feladat tűzoltói irányítást igényel.

(5) A műszaki mentés vezetője a mentésvezető, aki felelős a feladatok gyors és szakszerű végrehajtásáért, a hozzá beosztott személyi állomány és technikai eszközök balesetmentes működéséért.

(6) Ha indokolt, meg kell alakítani a vezetési törzset. A műszaki mentésnél szervezhető beosztások mentésvezető és mentésvezető-helyettes, a többi beosztás megegyezik a 6. §-ban foglaltakkal.

(7) A mentésvezető az esemény jellegétől függően, vagy a beavatkozás helyszínén a feladatokkal összhangban további beosztásokat is szervezhet, vagy a részfeladatok alapján a szervezetet szükséges mértékben csökkentheti.

(8) A helyszínen a tűzoltó egységek, valamint a tűzoltó egységekhez beosztott külső személyek közvetlen irányítását (vezetését) csak a tűzoltó egység parancsnoka végezheti.

26. A műszaki mentéssel kapcsolatos feladatok

53. §

(1) A felderítés során végrehajtandó feladatok

- a) az életveszély megállapítása,
- b) a veszély jellegének meghatározása,
- c) a veszélyeztetett terület nagyságának, határának, a biztonsági zónájának megállapítása,
- d) döntés a feladatok végrehajtási sorrendjéről (egyidejűségéről), szükséges erők, technikai eszközök biztosításának módjáról (kirendeléséről),
- e) az egészségre, testi épségre legkevésbé veszélyes munkafeltételek lehetőségének felderítése.

(2) A beavatkozásnál végrehajtandó feladatok az alábbiak:

- a) a feladat-végrehajtás műveleteinek, a kapcsolattartás formáinak meghatározása,
- b) a műszaki mentési feladatot az életveszély-elhárítás kivételével csak úgy hajtható végre, hogy az a műszaki mentésben résztvevők testi épségét ne veszélyeztesse,
- c) beosztott személyi állomány tagjai csak akkor hajthatnak végre önálló elhatározással feladatot, ha életük, testi épségük veszélybe kerül,
- d) a feladat végrehajtás során védeni kell a saját és egymás testi épségét,

- e) az élet vagy testi épség előre látható veszélyeztetése esetén a feladatot önkéntes jelentkezés alapján kell végrehajtani, ha erre lehetőség nincs (jelentkező hiányában) a mentésvezető dönt a kijelölésről,
- f) az élet, testi épség kockázatásával járó feladat végrehajtását a mentésvezető lehetőleg személyesen irányítja,
- g) ha a feladat végrehajtása során akadályozó körülmény merül fel, azt haladéktalanul jelenteni kell a közvetlen irányító parancsnoknak,
- h) a műszaki mentés addig tart, amíg az élet- és vagyonbiztonsági intézkedésekkel az előre látható életveszély, a kárnövekedés bekövetkezése csak a tűzoltóság eszközeivel, valamint szaktudásával hárítható el.

27. Tűzoltási Műszaki Mentési Terv

54. §

A TMMT a tűzoltáshoz és műszaki mentéshez szükséges tűzoltói erő, eszköz szükségletet tartalmazó, tűzoltást és műszaki mentést segítő terv, mely az adott létesítmény, terület mentő, tűzvédelmi szempontból legfontosabb adatait tartalmazza, rajzzal, szöveggel kiegészített formában.

55. §

(1) A tűzvédelmi szempontból kiemelt fontosságú létesítményekre, területekre, az emberi élet és a vagyon védelme érdekében TMMT kell készíteni.

(2) A TMMT készítésére történő kijelölésnél a hivatásos tűzoltóságnak

- a) mélyépítési létesítmények esetén a talajszint alatti helységek számát és azok befogadó képességét,
- b) lakóépületek esetén az épületben életvitel szerűen élők számát,
- c) közösségi épületek esetén az épület nemzetgazdasági, kulturális jellegét és befogadó képességét,
- d) ipari épületek, területek esetén azok veszélyességi besorolását, a gyártott, felhasznált, tárolt anyagok veszélyességét és mennyiségét,
- e) tárolási épületek, területek esetén a tárolt anyagok veszélyességi besorolását és mennyiségét

kell figyelembe venni.

(3) A TMMT-re kötelezett létesítmények, területek körét és a TMMT részletes tartalmi, formai követelményeit a főigazgató határozza meg.

56. §

(1) A TMMT elkészítéséhez szükséges adatszolgáltatás hatóság által meghatározott időpontig történő teljesítéséért a kötelezett létesítmény, terület vezetője a felelős. A TMMT készítéséért a működési terület szerinti hivatásos tűzoltóság felelős.

(2) Az elkészített TMMT-t a működési terület szerinti hivatásos tűzoltóság parancsnokának javaslatára az illetékességi terület szerinti KI igazgatója hagyja jóvá.

(3) A szomszédos megye közigazgatási területére elhelyezkedő településeken található létesítményekre készített TMMT csak az érintett település szerinti KI igazgatója egyetértésével hagyható jóvá.

(4) A TMMT készítője a jóváhagyott TMMT-t, a jóváhagyást követően 8 munkanapon belül megküldi az érintett katasztrófavédelmi szerv, valamint az érintett tűzoltóságok részére.

(5) A TMMT-k naprakészen tartásához szükséges adatok biztosítása a TMMT készítésére kötelezett létesítmény vezetőjének feladata. A TMMT-t érintő adatokban történt változást a létesítmény vezetője köteles 15 munkanapon belül a működési terület szerinti hivatásos tűzoltóság részére megküldeni.

57. §

(1) A jóváhagyott TMMT alapján a működési terület szerinti hivatásos tűzoltóság egyszerűsített TMMT-t készít, melyet a parancsnok hagy jóvá.

(2) Az érintett tűzoltóság az egyszerűsített TMMT egy-egy példányát a tűzoltóság gépjárműfecskeendőin helyezi el.

58. §

(1) A hatályos TMMT-k jegyzékét a létesítmény megnevezésével, címével és a tervezett riasztási fokozattal a KI igazgatója felterjeszti a főigazgató részére.

(2) A felterjesztő az adatokban történt változást, a változást követő 15 munkanapon belül írásban jelenti a főigazgatónak.

IV. Fejezet

Záró rendelkezés

59. §

(1) Ez a rendelet 2012. január 1-én lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével hatályát veszti a tűzoltóság műszaki mentési szabályairól szóló 1/2003. (I. 9.) BM rendelet, valamint a tűzoltóságok legkisebb erő- és eszközállományáról, a Riasztási és Segítségnyújtási Tervről, a működési területről, valamint a tűzoltóságok vonulásaival kapcsolatos költségek megtérítéséről szóló 32/2009. (XI. 30.) ÖM rendelet.